

Suoma Boazosámit rs
PL 33, 99400 ENONTEKIÖ
tel +358 400 246 468
e-mail juha.magga@pp2.inet.fi

Tiedote
julkaistavaksi 16.3.2005

Poronhoidon elinehdot on turvattava ja Suomen hallituksen on se tehtävä.

Suoma Boazosámit rs, Suomen porosaamelaisten yhteistyöjärjestö, vaatii Suomen hallitukselta nopeita toimenpiteitä saamelaisen, porojen laiduntamiseen luonnossa perustuvan poronhoidon pelastamiseksi Suomessa. Poronhoito on saamelaiskulttuurin ja saamen kielen aineellinen ja henkinen perusta ja saamen kieli elää perinteisissä elinkeinoissa, elämäntavassa ja arkipäivän töissä. Kun nämä elementit katoavat eivätkä välity sukupolvelta toiselle, saamenkieli ja -kulttuuri kuolevat. Saamelaisen poronhoidon säilyttämiseksi elinvoimaisena kulttuurin perustana ja toimeentulon antajana on tehtävä kiireesti todellisia, oleellisia päätöksiä. Ne voi tehdä vain Suomen hallitus ja eduskunta.

Inarin alueen hakkuukiistassa on virheellisesti asetettu vastakkain poronhoito ja metsurien työpaikat ja syyllistetty poromiehiä metsurien työpaikkojen mahdollisesta loppumisesta. Kysymys ei ole paikallisesta asiasta vaan paljon suuremmasta, joka ei ole ratkaistavissa paikallisesti. Tausta poronhoidon ja metsätalouden ristiriidoille saamelaisten kotiseutualueella on jo pitkä. Erilaisia neuvotteluita metsähallituksen ja paliskuntien välillä on yritetty milloin missäkin pöydässä ja jopa raastuvassa. Pysyvää ratkaisua ei ole syntynyt vaan metsähallitus on tehnyt paliskuntien kanssa "toistaiseksi"- tyyppisiä sopimuksia eli sitoutunut jättämään tietyt poromiesten osoittamat alueet hakkaamatta vain muutamaksi vuodeksi kerrallaan.

Työllisyyden ja liikevaihdon perusteella poronhoito on ylivoimaisesti merkittävin luontaiselinkeino saamelaisten kotiseutualueella. Lisäksi aito laiduntava poronhoito on merkittävä vetovoimatekijä saamelaisalueen matkailussa. Kestävän poronhoidon edellytyksiä ovat mm. laidunrauha, laidunten yhtenäisyys ja laidunten riittävyys. Ne eivät toteudu saamelaisten kotiseutualueella, koska poronhoito joutuu ja on aina joutunut väistymään muun maankäytön tieltä, kuten metsähakkuiden, matkailun, teiden rakentamisen jne., jolloin porojen laidunalueet pienenevät, pirstoutuvat, kuluvat ja porojen laidunnus häiriintyy. Tässä on saamelaisten poronhoidon ydinasia, jota lainsäädännössä, hallinnossa ja taloudessa ei ole mitenkään otettu huomioon ja mm. siitä johtuen ei ole kehitetty lainsäädäntöä eikä ole tehty muita tarpeellisia toimenpiteitä saamelaisten poroelinkeinoon turvaamiseksi.

Poromiehet ovat joutuneet taistelemaan aina yksin elinkeinonsa puolesta ja hävinneet taistelun. Valtio, metsähallitus valtion liikelaitoksena ja kunnat ovat asettaneet muut maankäytön muodot etusijalle sivuttaen poronhoidon laiduntarpeet. Jo vuosia poromiehet ovat vieneet tietoa ongelmista ja tehneet kehittämissesityksiä kansanedustajille ja hallitukselle, mutta turhaan. Poronhoidon ongelmien esiin nostamisessa vasta Greenpeace on onnistunut. On nähtävä myönteisenä asiana, että on olemassa tahoja, jotka haluavat ja uskaltavat auttaa ja tukea poroelinkeinoja, koska virallisia teitä asiat eivät ole edenneet.

Suoma Boazosámit rs paheksuu Inarin kunnan toimintaa poronhoidon ja metsänhakkuiden ristiriitatilanteessa kunnan asettaessa kuntalaiset eriarvoiseen asemaan tukiessaan yksinomaan metsänhakkuita. Kunnan tehtävä on edistää kaikkia elinkeinoja, mutta Inarin kunta ei ole asettunut puolustamaan poronhoitoa. Tässäkin tapauksessa kunta hyvin arveluttavalla tavalla - keräämällä kansalaisadressia - puolustaa yksinomaan metsänhakkuita. Poromiehiä syyllistetään ja uhataan poronlihan ostoboikoteilla, vaikka poromiehet ovat oikeutetusti äärimmäisen huolissaan omasta elinkeinostaan ja omasta poronhoitoon kiinteästi liittyvästä kulttuuristaan. Poronhoidon säilymisen ja elinvoimaisuuden puolesta on tehtävä kaikki voitava.

